

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Praktiski risinājumi atkritumu samazināšanā un dabas resursu taupīšanā skolā

TĪRAI LATVIJAI!

Biedrības “Latvijas Zaļā josta” valdes priekšsēdētāja

Velga Vilciņa

Mob. tālr. 29525682, tālr./fakss 67808320

E-pasts: velga.vilcina@zalajosta.lv

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Kāpēc mums nepieciešama izpratne par cilvēka un vides savstarpējo mijiedarbību t.sk.resursu taupīšanu

Nepārdomāta Cilvēku saimnieciskā darbība - mežu izciršana, akmeņogļu un naftas produktu sadedzināšana, transports, rūpnieciskā ražošana un intensīvā lauksaimniecība, nepareiza atkritumu apsaimniekošana u.c. darbības sekmē:

- Siltumnīcas efekta veicinošo gāzu (SEG - galvenās siltumnīcas efektu veicinošās gāzēs CO₂, N₂O; CH₄.), skābo lietu veidojošo u.c. videi, cilvēkiem un dzīvniekiem kaitīgu gāzu emisiju atmosfērā;
- Augsnes un gruntsūdeņu piesārņojumu.
- Pasliktinās vides kvalitāte kopumā, kā rezultātā pieaug iedzīvotāju saslimstība ar dažādām slimībām. mainās ekosistēma. Tiek apdraudēti neatjaunojamie dabas resursu krājumi . Notiek klimata izmaiņas, globālas katastrofas.

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Fakti

- Pagājušā gadsimtā par $0,6^{\circ}\text{C}$ palielinājusies vidējā temperatūra, kopš 1865 gada ozona “caurumi” pieauguši par 25% - Ozona slānis ir Zemes galvenais aizsargs pret pārmērīgi intensīvu saules ultravioleto (UV) starojumu, par 20 cm pacēlies Pasaules okeāna ūdens līmenis.
- Prognozē, ka naftas resursi pietiks apm. Līdz 2050 gadam
- Puse no Zemes saldūdens tiek uzkrāta lietus vai tropu mežos, tiem ir izšķiroša loma klimata regulēšanā.
- Šodien **vairāk kā puse** no tropu mežiem ir izcirsta
- Straujos tempos kūst ledāji Antarktīdā un Grenlandē.

TĪRAI LATVIJAI!

*Ko katrs no mums varam
darīt, lai nepasliktinātu vides
stāvokli un samazinātu
resursu plūsmas*

TĪRAI LATVIJAI!

- Nepieciešama informācija un zināšanas par problēmu
- Nepieciešama sabiedrības (katra individa iesaistīšanās problēmas risināšanā)

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Vadlīnijas vides izglītībā

Vides izglītībai jāsekmē skolēnā problēmu risināšanas prasmju (problēmu definēšana, alternatīvu risinājumu izvirzīšana , iespējamo risinājumu izvērtēšana un izvēle, risinājumu ieviešana dzīvē un rezultātu novērtēšana) attīstīšana

TĪRAI LATVIJAI!

- Problēmas aprakstīšana un seku analīze
- Problēmas cēloņu analīze
- Problēmas risinājumi, lai to novērstu

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Atkritumi

Uzdodam jautājumus

- Aprakstam atkritumus :
  - Kas ir atkritumi, kā iedala atkritumus
  - Kas ir atkritumu ražotāji
- Vai atkritumi ir problēma
  - Kādas problēmas rada atkritumi- piesārņo vidi, samazina resursus
- Noskaidrojam cēloņus – neizmantojam pietiekami atkritumu rašanās novēršanas iespējas, labākos pieejamos tehniskos paņēmienus. resursu izmantošanas efektivitātes palielināšanu un **ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības veicināšanu** netiek pareizi apsaimniekoti

TĪRAI LATVIJAI!

- Risinājumi cēloņu novēršanai
Piemēram jāievēro šādas prasības prioritārajā secībā:
  - jāattīsta tīrās tehnoloģijas;
  - jāsamazina atkritumu daudzums (apjoms) un bīstamība;
  - atkritumi jāpārstrādā, jāiegūst atkārtoti izmantojami materiāli un enerģija;
  - atkritumi jāapglabā tā, lai netiktu apdraudēta cilvēku dzīvība un veselība, vide, kā arī personu manta;
  - jāslēdz izgāztuves saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas plāniem, kā arī jānodrošina slēgto izgāztuvju un poligonu rekultivācija.

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Resursi

- Izpētīt kādus resursus lietojam:
- Identificēt problēmu un nosakām sekas
  - patērējam – resursi izsīkst – var aiziet bojā vai izzust dzīvie organismi
- Nosakām cēloņus
- Iespējamie risinājumi

TĪRAI LATVIJAI!

Risinājumi un ieguvumi

- Skolā tiek veikts atkritumu apsaimniekošanas novērtējuma audits.
  - Tiek izstrādāts pasākumu plāns, ko skola un katrs indivīds var darīt, lai samazinātu atkritumu apjomus kā skolā tā mājās.
  - Skolā tiek veikts piemēram ūdens resursu izmantošanas audits .
  - Izstrādāts pasākumu plāns, ko skola un katrs skolēns var darīt, lai samazinātu ūdens patēriņu.
  - Apkopo ieguvumus:
- Notiek iegūto zināšanu pārnese uz mājām.

TĪRAI LATVIJAI!

Paldies

par

uzmanību!

www.zalajosta.lv

